

művelés fejlesztése, ápolása és sorbanlása. Ezt előrend, nem elegendő. Fajterem felállítás, kellő berendezés és egy képzett tanerő alkalmazása, ha nem az ekként szervezett rajziskolák a városi köznevelés intézést átirátban tanított paraszttanzonek iskoláival is kell szoros összeköttetésbe hozni.

Legnagyobb hátrányára szolgál a tanítás céljára az, hogy a rom kath. iskoláknak alkalmazott tanítók között hiányzik az egyenlőtlen eljárás, minden tanító saját osztályát tekintve végzettség, a kültéri iskolák nem állanak szervezőségegében a beltéri iskolákkal, pedig ez az új szervezés után mulhatatlanul szükséges, mert a kültéri iskola növényekért képesek kell tenni, hogy a beltéri iskola felsőbb osztályaiba minden fennakadás nélkül tanulmányokat folytathassák. Ez eddig nemcsak hogy nem volt meg, hanem minden tanító még ha a felsőbb hatóságilag jóváhagyott tantervet meg is volt, az egyes tantárgyakból annyit és akként dolgozott fel, a mennyit és miként felelőzőhott.

Ezen természetesen eljárásnak róható fel, hogy a felsőbb osztályokban számos oly növendék van, kik az olvasásban sem elég jártaak. Hogy ily körülmények között az ezen iskoláknak alkalmazott tanítók magasabb feladatokat sikerrel nem oldhatják meg, annak bővebb fejtegetéséhez, — úgy hiszem nem kell becsapjunkon.

Az iskola belsőéletének emelése céljából mulhatatlanul szükséges, hogy a bel és kültéri, kath. tanítók testületébe alakítsa az igazgató vezetése alatt havonként legalább egyszer ülésezzenek.

Mirthogy azonban a tanítói testületnek első kötelessége az iskola erkölcsi és szellemi életének emelése: minden úlésezen tanácskozásra kell a tantárgyak moészteres tanításáról, a tanítás és nevelés összehangozás vezetéséről; a rendtartási és fegyelmi szabályok mikénti, különösen lélektani alapon nyugvó alkalmazásáról.

Ezen valamint egyéb az iskola szellemi életére vonatkozó megállapodások kellő végrehajtásának előmozdítása az igazgató tiszte és kötelessége.

Sok, igen sok foglalkozást kellene megfelelően, de a tervezésre és biztos haladás tekintetéből azt csak a főbb hiányok elhárítása után fogom tenni. — Van azonban az elsoroltakon kívül még egy körülmény, melyre szintén a nagy-

eredemű városi köznevelés ügyelme felelővándó.

Köztudomású dolog ugyanis, hogy Glück Márton érdemekben gazdag tanító a jelen kor követelményeinek — dacára minden igényeinek, — agg korának fogva megkelelteni nem képes, és hogy nevezett tanító, tekintettel eddigi szolgálatai éveire, a fennálló szabályrendeletnek értelmében a nyugalmat teljes fizetésnek élvezete mellett már rég kiérdemelte. — Ezen tanítónak nyugdíjaztatása tehát, mind az illetőre, mind a tanterve nézve jótékony hatással lesz.

Midőn ebbeli jelentésemet és az ennek alapján előterjesztendő határozati javaslatomat a tek. közg. bizottság jóakaratu ügynélebe ajánlalom, kérem egyetemesen, miszerint Bauer Jozefa által már évek óta minden engedély nélkül fenntartott zugovadának bezárását elrendelni műlőzöznének.

Válasz

Bajaváros kapitányságának.

Tisztelt lapjaink! A „Bajai Közöny” múlt számában Bajaváros rendőri kapitányi hivatalának nyilatkozatára következő megjegyzéseim vannak:

Örök igazság, hogy az a jó rendőrség, mely minden lát, minden hall, azaz minden tud.

Ezen elvből kiindulva, a mint egyrészt indokolatlan a kapitányság, mint ilyennek felszólalása, ép oly kellemetlen nekem, hogy a rendőrségnek, a rendőri eljárás szabályoknak néhány szakaszát elvlasás és tudomás vétel végett, közöljem.

Az érvényben levő eljárási szabályok 24. §-a következőleg hangzik:

Mihelyt a vizsgálóbíró a büntett színhelyén megjelenik, az előnyomozási eljárás vezetése őt illeti.

A járásbíró részéről az előnyomozás eszközésére megjelenő bírói tag, mint vizsgálóbíró jár el.

A közbiztonsági tisztviselői kötelesek az előnyomozás folyamala alatt, az azt vezetőnek rendelkezéseit pontosan teljesíteni.

Mj emeltesz a rendőrség parancsa? Az, hogy ha a vizsgálóbíró működését megkezdé, a rendőri közegek, le-

gyen az bár maga a fő, vagy alkaptány, tartoznak a vizsgálóbíró rendelkezélt pontosan teljesíteni.

No de ezt kommentálni, vagy arról felolvasást tartani éppen a t. hivatal iránti becstelenség tartat vissza, hisz ezt tudni kellene, nem pedig nehány évt. működés után olvasni.

A jog tehát megvan arra nézve, hogy a vizsgálóbíró helyben hagyja, vagy helyben ne hagyja a rendőri intézkedéseket.

Mi lehet tehát indoka a kapitányi hivatal felszólalásának?

Hisz éppen az a körülmeny, hogy a vizsgálóbíró helyben hagyta intézkedéseit, előnyre szolgál a t. kapitányi uraknak, azaz dicséret.

Tévedésben vannak a kapitányi urak további kifejezéseikben is.

Ha a vizsgálóbíró megjelenik a helyszínen, különösen, midőn a rendőrség azt személyesen is ismeri, nem szükséges engedelmel kérni a teus uraktól arra, hogy működését megkezdhesse, hisz ők tartoznak reterálni, s hivatalos kötelegésük a vizsgálóbíró rendelkezélt pontosan teljesíteni, azaz, megszülni önálló működésük, s engedély meg, de tényleg úgy van, hogy önkör akkor már a vizsgálóbíró alá vannak rendezve, s ha nem tennének eleget a rendelkezélt, akkor hivatali mulasztást követnének el, ni a fegyelmi eljárást vonná maga után.

A kapitányi uraknak abban sem szerencsés a tudomásuk, hogy mit tett a vizsgálóbíró a helyszínen.

A vizsgálóbíró nem két órával az eset után, hanem 7-8 órákor ment a helyszínre, ezt látták sokan, sőt maga Fábry Lajos alkaptány ur is, ki egyedül volt már akkor jelen a szerencsétlenül járt Fischernél.

Hogy mit tett a vizsgálóbíró, vajlon csupán a vizsgálati fontosságok végett vitte el a pénzt saját lakására, azt ismét nem akarom részletezni, nem tartozik ide, de hogy maguk a rendőri viték a pénzt, s nem maguk a vizsgálóbíró, azt meg tudni kellene a kapitányi uraknak, hisz ily nagy fontosság esetében minden részletről valóságghoz híven tudni kellene mindent.

Scheibner Gyula főkapitány ur tán csak nem feledkezett meg arról, hogy midőn a tettekek elfogadása után a városrészre jött, már akkor a vizsgálóbíró rég óta ott működött.

Igazuk van különben sértett hiúság szempontjából abban a kapitányi uraknak, hogy nem a vizsgálóbíró ment elfogni tetteket, — de az nem is rendőri, — nem is az fogta el, hanem a városi rendőrök s ha igaz, csakugyan Benedek és Pollák nevével.

De az is igaz akkor, hogy a kapitányi urak se szálak szembe a rablókka, hanem úgy tudon, hogy főkapitány ur táviratokat meuesztetett a városi-áztól, Scultéy segédkapitány ur p-dg elment Bajmokra rablót fogni akor, midőn tudták, hogy tettesek Mélykut közszéglő valók, s tan gondolták is, hogy lasáukon biztosabban lehetne elfogni.

A vizsgálóbíró tehát csakugyan akkor látta a rablótka, midőn megkötözve voltak, hát őna nem lehetett a felelemel, de főkapitány ur még később látta, Scultéy segédkapitány ur meg plane nem is látta őket, s így ők sem utatathatnak valamit vélt magatartást.

A rendőrkaptányi hivatal neve alatt óhajtam tudni az egyént, vagy egyéneket, kik főgy szível teték a felszólalást, mert szeretném tudni, mielőnt hátsó gondolat lappang azon utolsó sorában felszólalásuknak, hogy a Rochus háta megett levő saját lakására vitte a vizsgálóbíró a pénzt.

Csak nem akar ez gyanúsítás lenni? Vagy ha igen, úgy bátran állíthatom, hogy Fischerek százezret legalább is voltak s lehetnek oly biztonságban a fontosság vizsgálat bíróinál, mint akár a közrendőröknel, akár az okoskodó kapitányi uraknál.

A bajai kereskedelmi és Iparbank igazgatóságának jelentése

a t. évi február 26-án tartandó közgyűléshez.

Tisztelt közgyűlés!

Ezúttal van szerencsénk oly üzleti érvelő jelentést tenni, mely mind a forgalom élénksége és terjedelme, mind az élet nyeremény megságrára nézve előidéz mossa tulsármnya. Első sorban azelőtt főgága: s loszitivitás nevezetes üzlettelök érrendett, mert ebben 2.104.293-11 forint forgalmat értünk el szemben az elmult év 1.773.505-03 irjával, és elől, valamint a kamatnyereségre ezelő többi üzletkekl per saldo 827 frt 49 kr. több nyeremény eredményeztetelt. — Forgalmunk eme terjedése, midőn beleértünk állapot a mult évtel korábblól egyelő magasságu volt, esakis hitellök

ménye a hissisimusa és az ellenformatio folytán előállott sajátságos ethnographai változások idejéből.

De nemcsak a hazai kabarak és az itt talált szlávok nagyobb része váltak a magyar nemzet elemébe, hanem még is számos kisebb-nagyobb számú népnek is, kik többnyire török fajnak voltak és pedig mindnyájan abban az időben, mikor a magyar nemzet beolvastó teltsége teljes virágában állott: az Árpádok korában. Ilyen népül tekinthetők a töröfkaj ismaeliták, besenyők (pesenyegek), kunok, tatárok és továbbá a közönségesen vendégeknek nevezett németek.

Az ismaeliták az Árpádok alatt már korán elfordulának és körülbelül oly szerepet játsztanak, mint ma a zsidók tudmilki tözseker. Már László és Kálmán királyok törvényei intézkednek a mozes-vallásu, de török nyelvű ismaeliták megtérteséről, és az igazat megvallva, egy kissegyenlő is draszticus kénszerkekl p. az ismaelita kötelese beányt magyarhoz adni; minden ismaelita falu tartozik keresztény templomot építeni, melynek elkészültéle a falu lakosai fele részben tartoznak kivándorolni. Kinnamozéban részbeni historicus felsorolja a Mannel-el hadakozó Géza hadát alkotó nemzeteket és azt mondja: „Volt egy lotas csapat, mely húnokból (magyarok) chalisirokól és pesenyegeköl állott. A húnok keresztények, a chalisrok Mózes törvényét követik, csak hogy nem tisztán és nem tökéletesen.”

1220-ból a híres arau földrajz író Jakub Altopban ilyen ismaelita theologusoknál találkoztok, kik magukat eredetileg baskiroknak és Bascariából származottnak mondották; de most Magyarországnak 30 kerületen határszéli közszéglében llnak, a hol magyarul beszélnek, magyarosan öltözöknek és a magyarokkal együtt is harcol-

nak. Ők most Aleppóban Mohamed törvényét tanulni vannak s majd ha hazatérnek hitoktatók lesznek.”

Ezekből és más tudósításokból kitűnik, hogy ezek az ismaeliták részint bulgárok, részint baskirok, részint pedig chazárok voltak. IV. Béla után az ismaelitákról többé nincs említés; lehet hogy a tatárjárás sópörte el őket véglegesen.

A pesenyegek, bissenusok vagy magyarosan besenyők már a régi hazában érintkeztek a magyarokkal, de csak ellenségesen. Es csakugyan, ha hibetünk a legendáinknak, az új hazában is már Szt. István alatt a réghézen hasonló módon kezdenek érintkezni a magyarokkal. Körübelül e tájban is hanyatlik le hatalomk belső háborúskodások következtében és így annyira meggyöngyölnek, hogy már 1066-ban a kunok országga alá jutnak.

A magyar történet folyamában a besenyők a kunokkal egyttessen lépnek fel. Később összeolvadnak velök, de azért az emlékezés hosszasan fermardott a besenyőköl, mihi teletyenyenyésokröl. — Legelőször 1061-ben a szegszárdi apátság alapító leveleiben teitök rolok említés. 1074-ben már a Fertő vidékén Zoltán nevtű saját lönökük vezetésével nagyobb tömegben tánnak fel. 1115-ben a besenyők és székelyek Pozony megyében; 1146-ban pedig Mosonyban mint határőrök fordulnak elő. Az ársáni besenyők meg 1222-ben is külön comessal bírók és a nádor bíróság alatt állának. Később a besenyők ép úgy megszűnnek szerepelni, mint az ismaeliták. Ma is mintegy 17 községet találnak Beszény néven az ország különböző vidékein, melyek mindannyájan eredeti besenyő lakosokra valának. A besenyők nyelvének meghatározására igen kevés töredékes anyag rendelkezünk a byzanti írók felejtésé-

ből. Érdekes e tekintetben a Konstantinos által felejtett Kangar vagy Kaukos szó, mely nemest, vitéz, jelent. E besenyő szót megmagyarázza a mai vogul Kant-car vagy Kant-gar, mely harcztű, vitéz, testes. Ilyszintén a Konstantinos által felejtett besenyő varnevek is, mint Tungatai, Kraknagatali a vogul kat, kot-tal fejtethők, mely házat jelent. E szerint a besenyő Tungatali annyit jelent, mint Tundáza. A besenyő nyelv maradványainak tekinthetők a Sajó, Hé-ő, Szin-va, Zagy va, Han (Hanság) szavakait. A jó a vogulban annyit mint folyó; a va pedig a syrjében tesz folyót. E szerint a besenyők úgy nyelvének volnának; már pedig a jól értesült Anna Komnenos azt mondja, hogy a besenyők és kunok egy nyelvűek voltak. A kunok török nyelvűsege pedig tény.

A kunok a törököktől szoknak nevezetlek, az orosz írók p-dg közönségesen polovczok-nak (palóczok); míg a görög írómunka-ek nevezik. Hozzánk már jókorán jutottak egyes kun települök és pedig kettős után. Ezek rész Orosz- és Giesországon keresztül jött, magvala hozza a polovcz nevet, melyet a szlávoktól nyertek. Es ezen polovcz kun települök volnának a mai palóczok östáti. Hogy e település mikor történt, azt nem tudjuk megmondani, csak annyit, hogy ez 1055 előtt nem törtéhetett, mert az oroszok is csak ez időben ismerkedtek meg a palóczokkal. Sőt még sz. László alatt is csak úgy lehet polovcz telepedéket gondolni, ha azok beképen jöttek be Halics felől, vagy mint hadi foglyok teleptettek le. De mindenesetre ennek hamar kellett megtörténie, hogy elég idő legyen még a kelet felől jövő kunok bejövésig kun származásuk tökéletes elfelejtésére, mert mi tudjuk, az ekkori kun mozgalmaiban a palóczok nem szerepel-

nek s kunságunknak semmi nyoma, és nem jut seninek eszébe éhik kunságjal vándolni. De hogy valóban voltak a Mátrában kunok 1141-ben, az ismeretes II. István történetéből.

A másik és nagyobb csoport kun települök a mai Moldóvában és Besszariában megalakult kun birodalomból kapjuk. Már 1227-ből emléke maradt, hogy Erdélyben is 15.000 nyeli kunecsapat megkezszteltek. Csakhamar 1238—39-ben a betörő tatár csordák kisorsítják a kun király birodalmából, ki 40.000-00 magával Magyarországra jön, hol IV. Béla által orromel fogadtatik és mután egész népe megkeresztelkedett, le is települt. A további történetek elegendő ismeretesek. A tatárjárás után Béla még jobban ügyeltek a kunokat országához csatolni s azért István hit összeházasítja a kun Kézsbéttel, István, de különösen kun László alatt sajátságos természetű törzsalakoköl fejlődnek ki az állandó lakás, földművelés, marok s nomád életet folytató „praevariatio”, jó rendben rablisból élő kunok között. Vegre is aztán a kunok újabun megletelezőnek a Duna, Tisza, Maros és Körös vidékén s a magyarokkal egy rangba helyeztetnek a kunokkal, de még ezután is nagy számmal találtak köztük pogányok, úgy hogy tulajdonképen csak I. Lajos alatt váltak teljesen keresztényekké.

Most már felvetődik a kérdés, hogy milyen nyelv volt a kunok nyelve? Regiób tudósítások közül egy pár arról tesz tanúságot, hogy a kunok nyelve nem volt magyar. Így már Julíanus barát említi, hogy a laty követ tulajdon magyarul, oroszul és künt. Természetesen, ha a magyar nyelv egy lett volna a künnal, akkor Julíanus, — künel e tekintetben magyar volta miatt tévedés nem foroghat fenn, bizonyára nem említette volna.

naggy mérű ügykörnyéket vételével váli lehetőségek: oly (ténykörnyéket), mely forgalmi kimutatásunkban híven visszatükrözik.

Másod sorban figyelmet fordítottunk a sorsjegyek művelésére, és a 3335 fittal emelkedett nyereség biznysággal szolgál ezen szolid alapon nyugvó, kevés riszeval egyelőre köztételt üzemeltető vállalat mellett.

Jutalék-bevételeink is 365 ftt 21 krnyi emelkedést mutatnak, mely az ilyenműt és már természeténél fogva lassan folyó jelenlévővel szemben figyelmet érdemel; míg intőzeti házuk bőrvételeink, szükségessé vált javítások folytán 325 ftt 80 král esekettek.

De mindezekből világsan kitűnő iparkodásunk dacára, minél kedvezőbb üzleti eredményt elérni, a hitelnyújtású tanúsított minden elővigyázatunk mellett is nem akadályozhatjuk meg, hogy a múlt évben keletkezett egy fizetésképtelenség által 2789 ftt 49 krnyi veszteségre érjen, de ily eseménynek valamennyi hitelnyújtására utalt vállalat ki van téve, és mi fájdalom magunk részére nem vehetjük igénybe azt, hogy az általánoság alól kivétel képezzünk.

Mindamellett, noha ezen veszteség a költség-számlának foglalt azon kiadásokkal együtt, melyeket egy véglegi mi javunkra elintéztünk és bennünket számviteli jog illető per ön viselnie kellett, nyereségünk nagy részét elmulaszt: miként a kereskedelmi törvény 198. §-ához képest nyolcz nap óta az önk rendelkezésére álló mérlegből mozgósíthatjuk, mégis azon helyzetben vagyunk, számviteli szempontból a múlt év eredményét felülmúló

nyeri nyereséggel lezárhatni, mely az 57%-os tőkekapitál vagyis 6000 fttinak levonása után 9250 ftt 48 kr nyeresémény-többletet ad. Ebből vezényelt-igazgatónk részére a megállapodás értelmében jut 5%, azaz 462 ftt 52 kr	15250 ftt 48 krnyi
10%, vagyis 925 ftt 05 kr eszalottatik, miattal ez 15750 ftt 85 kr-ra gyarapodik, az igazgatóságot a 15%-os hányad illeti	925 ftt 05 kr
1887 ftt 57 kr	2715 ftt 14 kr
minek folytán	12475 ftt 34 kr
az önk rendelkezésére áll.	

Azután Kúthen künjait azzal vádolják a magyarok, hogy a tatárkómei, kik ezek az ország nyelvét akarják megtanulni, To-vábbá ismeretes egy adomány-level, mely a kún tolmács Kelduch számára van kiállítva. Ánesa Sylvius megemlíti egy helyt, hogy Zsigmond kiraly egy alkalommal magától mindazokat elküldötte, kik nem tudtak kúnul. Az okleveleken előforduló kún nevek ez időben nem magyar, hanem török jellegűek. De mindezeknél hatalmasabb bizonyítékok nyújt a Kún vagy Petrarca codex. De mielőtt erről beszélnénk, meg kell még említenünk a kún Miatyánkot is. Kunjainkál a kún Miatyánk és egy pár kún koszosé-formula mely a múlt század közepén is divatozott. Sőt maga a kún nyelv is ekkor halt ki Yarro Istvánnal, ki Bérsben tartában a kún Miatyánkot is lediktálta Kolár Ádám-nak, a ki aztan kiadta. Ha e kún Miatyánkot összehasonlítjuk a Petrarca codex-szel, kitűnik, hogy azzal nyelvileg teljesen meg-egyeznek.

Hivatalos hirdetések díjai.

Egyszeri beiktatás 100 szolg 1 fr 30 kr	200	1	fr 30
Minden további 100 szoldt	70		
3-szori beiktatás 100 szolg 3	50		
200	4	50	
Minden további 100 szoldt	60		
Bélyeg, nyugtadi és igazoló lappeldány árai a fenti összegekben bennefoglatlanak.			

Lapunk összes elterjedésénél fogva hivatalos hirdetések közlésére különösen alkalmas.

A „Baja” kiadóhivatala.

Szomban ama sajnós eseményekkel, melyeknek városunk az utóbbi időben szüntere vala s melyek bennünket is érzékenyen érintenek, intőzetünk szolidaritásának és megszorítottan akcióképességének érdekében szükségessé tartjuk, hogy ezáltal ne az egész nyeresémény osszassék szét, hanem képezzünk egy külön tartalékalap, melynek segítségével a fenyegető veszteségek teljesen fedezhetőek lesznek.

Nem kételkedünk, hogy önk helyszegély-ségeket ajgól eljáráshoz, melyek tekintélyünk és hitelünk egyaránt parancsolnak, és melyek grümmelosszó tevékenységünk fejlesztésének elengedhetetlen előfeltételei képeznek.

Indítványozzuk tehát:	
egy a fenti	12475 ftt 34 kr
nyereséményből	2400 ftt — kr
	10075 ftt 34 kr
egy külön tartalékalap képez-tetésére fordítassék, 81/100-os osztalék részvételnyelként 10 fttal, vagyis	10000 ftt — kr
szedőztassék, míg a fennmaradót	75 ftt 34 kr
az számlára előirandó leszzen.	

Végül megkérjük az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentését tudomásul venni, mindkét testületnek a felmentvényt megadni és a tiszta nyereség hóváfordítására nézve javaslatainkat helyben hagyni méltóztatassék.

A közönség köréből.*

Dr. Hauser Mor polgármester úrnak Baja város törvényhatósági bizottsága közgyűlésén, f. évi jánár hó 29-ik napjára előterjesztett évi hivatalos jelentésében az állítatik, hogy egyesületünk a Tóth Kálmán szobra javára megszavazott 150 fttot még le nem fizette.

Enek megfizetésére, de mert az előbbiek egy számadásában 150 fttot a szoborbizottság előző Tvk. Szatrély Lipótt ügyvéd úr kezébe, meg mult évi october hó 22-ik napján hiány nélkül kifizette, a melynek igazolására a nyert nyugtát másolatban ide mellékeljük: — „Nyugta. 150 ftt azaz egyszázötven forintból o. é., mely összeget a feilátlandó Tóth Kálmán emlékszóra javára Radány Gyuláné úrnőtől, mint a „bajai első nőegylet” elnökétől mai napon fölvettem, elismerés és nyugtatás. — Baja, 1881. évi october 22-én. Szatrély Lipót s. k. szoborbizottsági elnök.

Baja, 1882. február 15-én
A „bajai Tő nőegylet” elnöksége.

Különségek.

¶ Személyi hírek. Schmansz Endre Bács-Bodrog megye alispánja, úgy Czifrus Ferenc kir. tanácsos és tanfelügyelő úr az elmúlt héten néhány napig városinkban járóztek.

¶ A „bajai első nőegylet” közvesztése tegnap éjjeli folyt le a „Barány” szalldala termében; midőn e sorokat írjuk a közönség szép számmal gyűlékezett. — A jökévi és kedélyesség kitűnően képviselve van a megjelenteknél. — Reszletes udostasat jóvá számunk hoz.

¶ Előleptetés. — Paukovich Ottó h.almási kir. albiró az újvidéki kir. törvény-székhöz bírává nevezettet ki. — Összantén gratulálunk barátunk megeredemlett előleptetésén.

¶ Tóth Kálmán szobrára újolag adóztok: Arad város 15 ftt 50 kt, Újvidék újolag 127 ftt 50 kr, Komárommegye újolag 80 kr, Szathmárváros 12 ftt 50 kr.

¶ Tíz volt vasárnap este fél 10 órákor, a szállásvárosrészen egy nádféldű ház égett le. — Sajnos, hogy új év óta lapunk majdnem minden száma kénytelen használni elcsúsztatni.

¶ Álarozos bájt rendezz ma este a „Barány” szalldala bérjéig, átlóltag hóhozatos jelenlétekkel.

* A rovat alatt a közérdekkel összefüggő közlemények általános, beküldött felelősége mellett közzétettek. Szék.

zz Budapestről vasut úgyünkre következő tartalmú értesítést vetjük:

„Tízsz miniszterelnök, úgy Országközlekedésügyi miniszter úrnak közlése után ké-jelentésök, miszerint a budapest-zsónyi vasut Szabadság terjéül részékek megújítással, a hajszabadság vasútvonalára kiépítés megkezdését.”

Ezen kedvező eredmény, a bajai érdekek bügöz támogatása, Latinovits Gábor képviselőnk érdeme, ki fáradozásával a sikeret biztosította. Helyen valónak tartom megemlíteni azt is, hogy Latinovits Gábor képviselőnk az a nagy közbenjárásnak sikerült kikészítetnie az a nagy ásványot és helyszegély-szelenét a magasabb díjak szédeszere jószágosává adatot.

¶ Tíz volt ismét l. hó 17-én a hó-mokvárosban, állítólag keményitől származott, s a földön a tűzoltók a helyszínre érkeztek, az egész épület legett. Oratoryho kikésél az éji homályban?

¶ Ugyanezok 17-én átlóltag dr. Saly orvos úr udvarán tavaj láttak, de a család lármát ütven, menekült.

¶ Városunk nagyevű szőlítő Tóth Kálmán tollát a „Kisfaludi társaság” legutóbbi közgyűlésen Vadnai Karoly a költő jó barátja nemek emlék beszédet tartott, a melyben igen méltósággal említtetett, és nagy költőiről s érdemeit kezes szavakkal méltatta. — Lepesek tettünk e kitívno emlékezésed megszerzése iránt.

¶ A béklyi határon e hó 7-én előkövetelt rablogyikosságra nevez napok óta új hírek terjesztettek, melyek egy család jó hírnevét, nyugalmát veszélyeztetik, pedig e hírnök egyáltalán alapja nincs. Csunya dog, hogy vezénylősszony pletykálkodásra számunk bizonyos úrak, pedig modokban állunk tudni, hogy az általuk gyarmatolt két egyen ellen egyáltalán még csak a gyaru árnyéka sem fer. Úgy haljuk egyébként, hogy a rágalmozó puharolott, s elnéve felejtelen fog beadani. Az ily erőkes gyilkos meg is érdemi a példos megbüntetést.

¶ Fischer Márkónál előkövetelt rablás tettesei Engländer Samuél és Mák Antsaléjra a vizsgálat befejeztéven, — a teltess-n. pénteken szállattak be — biztos fedezet alatt — a szabadság kir. törvény-székhöz. — Egyuttal megemlítjük, hogy azon értellett hírv, miszerint Engländer önkénykossággal kiserlel követelt el börtönben, — minden alkalpot nélkülöz.

¶ A bajai közlekedés segélyző-egylet jóvá hó 5-én a városi hágytermében rendkivű közgyűlést tart.

¶ Betérés kisérlet. F. hó 14. és 15. közi éjeli ismeretlen tettesek a nagy-utcai P.-féle magtárt kúresíteni akartak: ugyansz tolvaj kulcsot használtak, melyek azonban nem jutottak eredményre, tehát a falak átlásásához fogtak, munkájuk közben a rendőrség által meggraszattak annélkül, hogy csak valami kárt is okozhattak volna.

¶ Az 1882-ik évi február hó 12. és 13-án Baján megtartott országos vásár alkalmával a kapitányság által kiadottak és pedig: lével 361 darab, marhajárát 238 darab, összesen 309 darab, meg 1881-ben ugyan ezen vásár alkalmával kiadottak: lével 175 darab, marhajárát 141 darab, összesen 316 dráb.

¶ Régészet. — Mint a „Bácska” közli — a szomszéd Vaskut közszék közvetlen közelében a romboló országút balra felelőre és avar szánoknál tartott dobok egyikén aas alkalmával két esontatást találtak azzal helyt fordított helyzében. — Mindezt részletesen említeni az usztat — a részletes érdekekben is — e dombon folytatni.

— Az égi általános ipartársulat elnökségétől a következő sorok tarttak: Felhívás! Az égi általános ipartársulat b. e. Streetman n. J. ö. z. s. e. n. k. Jászberényben paroldoz teleni jöde, út megilletés ellenékö felállítását határozván el, albiró bizottságot a keresztelvéltel birta meg. — Streitmann József 1881. évi ápril hó 17. napján haldozott el. Ezen vesztéseg az ipar-ügyre alig pótolható. — Mindannyian mélyen érezzük az irt, mely váratlan elhaldozása következtében tömált. S ha aly pótolható a vesztéseg, s ha mindannyian annak tudatával bírnok: eldőlésállan kötelességünk, hogy azon helyet, mely lángoló, üntéldőző, minden jó és nemessé oly üntéldőző dobogott szóval jöde — emlékkövel jöljölj. Korunk a munka, az ipar kora! S ha az éren küzdöknek, áttöröknek életükben nem nyugotlan babört: gondoskodnunk kell arról, mikép megfélemlenkö jölje a helyet, a hol a drága hánkök portának! Sokkal imertebbek Streetmann érdemeit, senhogy azokat itt bővebben ismeretünk kéllene. Vételenk ezzel a boldogult emléke, de vételemek társaink ellen is! Hisz mindannyian ismerik, tudják e téren szer-

zett érdemeit! — Egyszerűen iparos társaink s ügyünk barátainak figyelmét hívjuk fel s kérjük, hogy álléval támogatásnak ezúton kivételben. Hadd felje oly emlé, miőt ő, — ki vagonyt, időt, mindent, ügyünkért áldozott, megérdemel, a minő ügyünk egyáltalán megülte, — a felelőtelenség hamvait. Azaz reményben és szent meggyőződésben tehát, hogy társaink bennünket jelen felhaldozásunkban támogatnak, bucsályok ki jelen felhaldozásunkat, mert ha Streetmann ünnepeit, ügyünknek — az iparos ügynek — emlétket maradáson emléket. Az pönceket folyó évi márczius 15-ig Barua Manó egyélti póntörvénykhoz: Egerbe küldeni. A számadás annak időjében lapunk újfj fog közöltetni. Eger, 1882. jan. hóban. Az égi általános ipartársulat nevében: Matkókvits Mór, b. e.

Üzleti tudósítás.

Baja, 1882. febr. 15-én	
Buza	11.30
Bab.	8.75
Zab.	7.50
Arpa.	7.40
Rozs.	8.90
Kökös.	5.30
Kukorica.	5.40
Az árak 100 kilogr. után.	

Feladás szerkesztő: Pósmunkára: Oserba Ferenc. Deveh László.

Meghívás A BAJAI

kölesönös segélyző-egylet rendkivű közgyűlésére,

mely 1882. márcz. 5. d. e. 9 órákor Baja város nagyeremben fog megtartatni.

- Tárgy:**
1. A közgyűlési jegyzékony hitelesítő bizottság megválasztása.
 2. Az igazgatóság jelentése a közgyűlés határozata értelmében.
 3. Igazgató választás.
 4. 6 igazgató-tanácsi és 6 pótag megválasztása.

Baja, 1882. évi február hóban.
Az igazgató-tanács nevében:
ROSENBERG Mór,
aligazgató.

Pályázat.

A bajai takarékpénztárnál az igazgatói állomás

betöltésére ezennel pályázatot nyitattik. Nyujtandó orvák és egyéb kellékek a szökött délelti hivatalos órák alatt az intézeti helyiségben megteudhatók. Évi fizetés 2000 ftt és 2% jutalék; három évi szolgálati letete után a végleges megörösítés a közgyűlésnek fenntartatik — ekkor igény nyugdíjra. Az ezen állomásra pályázók ajánlatai l. évi mártius 8-ik napjának déli 12 órájáig az igazgatóságunk benyujtandó, a később érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Baja, 1882. február 14-én.
Az igazgatóság.

163. szám Bata nagyközöseg előjáráságától.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint Bata nagyközöseg tulajdonához tartozó birta-szeremelti dunairé használata Bata nagyközöseg házánál l. évi márczius 9-én folyó évi április 1-től 1885. évi márczius 31-ig nyilvános árverésen haszonbérbe adatni fog.

Miről a bérleti szerződésök azzal értesítettek, hogy a rév közeledés lentartásához szükséges kompostak és egyéb eszközök a bérlo tartók elállítatni. Többire nézve az árverési feltételek Bata nagyközöseg jegyzőli hivatalában a hivatalos órákban betekintethők.

Kelt Bátán, 1882 febr. 14.
Kopácsok. Kiss G. Péter,
jegyző. bíró.

Hirdetések.

Életet és egészséget ismét visszanyerve!

Az egész Európában gyógyhatásosaknak elismert Hoff János-féle malátagyógykészítményeknek használata által.

(Egy feladült saját szája vallomása.)

Császárok, királyok és fejedelmek által 56-szor kiűntetve.

Csaknem minden európai állam es. kir. udv. szállítója: **Hoff János** urnak, kir. bizományi tanácsos, a cs. kir. koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rend lovagjának, a Hoff János-féle malátakivonat feltalálója s egyedüli gyártójának. Európa legtöbb fejedelme udvari szállítója: **Bécs, Gyárhelyisége: Grabenhof, Bräunerstr. 2. Iroda és gyári raktárhelyiség: I. Graben, Bräunerstrasse 8.**

Hála gyógyjelentés.

Braila (Románia). Kérek gyorsan 13 palaack Hoff János-féle maláta egészségi sört s három zacskó (kék papirosban) nyáklódo maláta-mellékorkát, miután a hölgy, kinek ezen Hoff János-féle egészségi-sör rendelitve van, valóban e nélkül mar nem is élhet, vagy legalább e nélkül egyetlen egészséges napja sem volna. Mély tisztelettel **Borgheti A.**

Hivatalos gyógyjelentés.

Berlin, az új laktanya kórháza, a tüzer-utcában. A kitünő Hoff-féle malátakivonat egészségi sörnek, mely a sebesülteknek oly jót tett, hogy azok azt nem örömet nélkülözök, egy újabb szállításáért kéri fel önt az ápoló hölgyek nevében **ROON**, miniszter.

Ó V Á S!

Egyedül csak Hoff János-féle malátakészítményeket kérjünk, a csász. kir. kereskedelmi törvényszék által Ausztria-Magyarországon bejegyzett védjeggyel (a feltaláló arcképe). A több nem valódi gyártmányokból hiányzanak a gyógyanyagok, s a Hoff János-féle maláta-gyártmányok helyes készítés módja. S az orvosok véleménynyilvánítása szerint káros hatásuk is lehetnek. A valódi Hoff János-féle malátamellékorkák kék papirosban vannak.

Főraktár Magyarország részére: **BUDAPEST ZSIBÁRUS-UTCZA 7. SZÁM.**

Főraktár Baján: **Michits István** urnál. Továbbá Cservenkán: **Knefely F.** Kalocsán: **Behr B. Lipót.** Mohácsán: **M Schlesinger,**

Szabadkán: **ö.zv. Stojkovits Döme** és Zomborban: **Gallé Emil** gyógyszerész uraknál.

NÁNAY LAJOS KÖNYVNYOMDÁJA

elvállal mindennemű e szakba vágó

M U N K Á K A T

a legjutányosabb árak mellett.

Üzlethelyiség: Baján, Bódog-téren, Scheibner-féle házban.

Ugyanitt ugy előfizetések mint hirdetések elfogadtatnak a

„BAJA”

s z á m á r a.